

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 „
 Helyben háshos hordva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 „
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 „

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
 ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

Aszerkesztőség kéziratok visszaadására
 vagy megőrzésére nem vállalozik.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, május 29.

A dánosi ítélet.

Mielőtt a törvényszék visszavonult volna tanácskozássra a dánosi haramiak fölött hozandó ítélet tárgyában, az ügyész maga kérte az enyhítő körülmények figyelembevételét. És ez enyhítő körülmények közt, mint különösen nyomatékosat emelte ki, hogy a vádlottak vallásérkölcsi oktatásban soha sem részesültek.

Ennek tudható be, hogy a törvényszék a közvélemény hangulata dacára sem hozott egyetlen halálos ítéletet sem. Nem igen volt a dánosinál súlyosabb büntény ujabban Magyarországon. Annyi aljasság, annyi állatiasság vegyült ebbe a gaztettbe, a mennyit együtt elképzelni is nehéz. Sokkal kisebb súlyú bűncselekedetért akasztottak már nálunk. A dánosi gyilkosokkal kivételt tettek: az ügyész figyelmeztette a bírakat, hogy az ítéletre várók nem eshetnek egyforma elbírálás alá más emberekkel, mert nem részesültek vallásérkölcsi nevelésben.

Aljunk meg itt egy pillanatra.

Az esküdtek megállapították, hogy a gyilkosok képesek voltak belátni, mit tesznek. Helyesen állapították meg. Az a

tervszerűség az előkészítésben, a végrehajtásban és a menekülésben, a melyet ezek az emberek tanúsítottak, semmi esetre sem közönséges értelmiségre vall. Tudták, mit tesznek. Szándékosan hajtották végre a gaztettet a leghitványabb gyalázatossággal, a vadállatot is megszegyenítő kegyetlenséggel. És mégis: úgy találta a törvényszék, hogy ezek az emberek nevezett lények nem tudták cselekedetüket kellőleg mérlegelni egy szempontból: a jó és rossz közti különbség szempontjából.

Miért?

A feleletet az ügyész adja meg: mert nem részesültek vallásérkölcsi nevelésben. A vallásérkölcsi nevelés alapja az Isten, a ki eleve kiszabta a jó és a rossz fogalmát. A ki nem hallott vallásról, az nem ismeri Istent, nem ismeri az esküt, a jó és a rossz közti különbséget. Az ilyen emberből hiányzik a legnemesebb rész: az erkölcsi öntudat. És ha e hiánynak nem ő az oka, akkor a legretentőbb tettel szemben is lehanyatlak a megtorlásra fölemelt kéz, megágyul a hideg pártatlanság — hocsásatok meg nekik, ne ítéljétek meg teljes szigorúsággal, mert nem tudták, mit cselekszenek.

Az ítélő bírák lelkiismeretének ez a kétségtelen tusakodása, a mely az élet és

a halál kereszteződésénél megelőzte az ítéletet, egyszerre romba dönt minden hazug fecsegést, melyet éretlen alakok a vallásérkölcsi nevelés ellen szélnek eresztettek s más éretlen alakok szajkó módra ismételtetnek.

Itt most nem szürke elméletekről, hanem a való életéről volt szó. Nem a Huszadik Század szerkesztőségében, nem holmi koca szociológusok apró agyvelejében állt elő a vallásérkölcsi kérdés, hanem a halál kapujánál.

Nem jól megfizetett és rosszul megírt reklámcikket kellett írni feleletül, hanem választ kellett adni hat ember életének, sorsának eldöntésében. És a válasz megadatott: ezekben az emberekben fel kell ébreszteni az alvó lelket, hozzájuk kell férköztetni a vallást, meg kell menteni lelküket, éljenek tehát — azután ítéljen fölöttük az Isten.

Ha pedig ez az eset sem rázza től a vallásérkölcsi hazudozó ellenségeinek alvó lelkiismeretét, ha most sem fog össze minden kéz a vallás, az erkölcs alapjainak mélyítésében, akkor igazán nem tudja az ember megérteni egyesek vak elfogultságát. A sötétségnek olyan foka ez, ahol már nincs belátás, csak fanatikus gyűlölet — vagy ahol tervszerűen készítik elő a vallásérkölcsi nevelés hi-

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

A rigó.

Írta: Pierre Mille.

Allons enfants de la patrie.

Le jour de gloire...

Fütyölte harsányan a rigó és itt, a tizenkettedik hangnál hirtelen abban hagyta, mintha ollóval vágta volna ketté. Épen a kalitka fölött nyitva állott egy ablak, a m. Fauchéé, a kinek a homlokán bosszúságában mély ráncok támadtak. Pedig a nélkül is elég ráncos volt a homloka, öreg ember volt már.

Be régen volt, Istennem, be régen; mikor a portás ezt a rigót tanítani kezdte s a szerencsétlen madár sohasem tudott tovább jutni, mint a Marseillaise első hangjainig. Télen bent lógott a kalitka a szobában s télen a rigó különben sem fütyült, de mikor a tavasz beköszöntött, a levegő valamivel enyhébb lett s különösen mintha csak azt várta volna, hogy m. Fauche, a ki nagyon szerette a kék eget, nyitva tartsa az ablakát, a portás azonnal kiakasztotta a kalitkát a falra és attól kezdve a rigó lankadatlanul fujt:

Allons enfants de la patrie

Le jour de gloire...

Tizenkét hang, örökké csak tizenkettől! Szegény m. Fauche, majdnem beleőrült. Ha az egész Marseillaisét fujná, ha reggeltől estig sohasem hagyná is abba, azt meg lehet szokni,

mint a kocsizörgést vagy a Godard nyomdájának örökös zakatolását. És soha, egyetlenegy-szer sem tudta rákezdeni úgy, hogy m. Faucheban föl ne támadjon a hiu remény: »most talán most eljut a tizenharmadikig!« ... Nem, a rigó makacs volt és megátalkodott.

M. Fauche, a ki a Leverrier Lyceumában a második osztály tanára volt, megölőjének tartotta a szegény madarat. Ez a nyomorult állat tönkreteszi az idegeit, a gondolkodó képességét, ez az egyedüli oka annak, hogy nem tudja befejezni gyönyörű doktori értekezését: »Az alexandriai és szíriai építészlet kapcsolata a román művészettel.« De egyszer mikor három hónapig Párizstól és a madártól távol dolgozott művén, kénytelen volt kétségbeesetten konstataálni, hogy összesen két oldalnyira haladt. Hiszen ismerte ő nagyon jól az egész idevágó német és francia irodalmat, alaposan tudta az összes szükséges adatokat, de mikor arra került a sor, hogy ezeket új vonatkozásban állítsa össze és mutassa be, lába alól kisiklott a talaj. Érezte, hogy új uton kell haladnia, de nem látta azt az utat.

Erre a szomorú valóságra a Párizsba való visszatérése után jött rá, az utolsó őszi napokon. Sohasem fogja befejezni az értekezését, sohasem lesz képes rá. A madár most is épen úgy fütyült, mint szokott s m. Fauchenak hirtelen eszébe jutott: »szegény madár, épen olyan vagyok, mint az.«

Véletlenül épen ennél a gondolatánál pillantott a tükörbe és szomorúan szemlélte keletlen arcát. Vörös homlokát, rettenetesen elhanyagolt negyvenhét esztendejét és ebben a pillanatban megértette, mi vihette rá nejt hat évvel ezelőtt arra, hogy öt egy csinos muzikus kedvéért elhagyja. »Szegény madár, — mondta újra — nyomorult rigó!«

Louise, a vén cseléd, a ki eddig a dolgozószobában tett-vett, azt hitte, hogy gazdája a rigóra bosszankodik s így szólt:
 — Bizony; alávaló.

M. Fauche melanchólikusan fordította felé a fejét erre az önkéntelen szidásra, mert ő magára gondolt.

Hogy ne kelljen továbbra is a madárfütyű miatt gyötrődnie, betette az ablakot. Ebben a pillanatban nagy sietve nyitja be az ajtót Louise és roppant résztvevő arccal sóhajtja:
 — Monsieur, monsieur! ... Az a szegény madame!

— Miféle madame? — kérdezte a tanár, a ki mindenkire gondolt ebben a pillanatban, csak mme Fauchera nem.

Louise kiterjesztette a két karját, majd megint leejtette és összecsapta:

— Madame maghalt! — kiáltotta.

A m. Fauche, agyán a halálhírre kelt emlékekkel csodálatosképpen egyszerre futott át ez a gondolat: »Mi is vagyok én? Egy vén pa-

Valódi Panama-kalap 6 korona PFAFF-nál.

nyát — adandó alkalommal felhasználható, igen jó enyhítő körülménynek. *

Országgyűlés. Rakovszky István elnököt. Bemutatta Száva Gyula képviselő mandátumáról szóló s Endrey Gyula és Gaál Gábor bizottsági tagságukról szóló lemondását. Wekerle Sándor beterjesztette a budapest—gödöllői helyiérdekű vasutáról szóló javaslatot. A javaslat megokolásánál Nagy György, Gaál Gaszton és Nagy Sándor szólaltak fel a javaslat ellen. Sziklay Ottó indítványára, aki a javaslat mellett foglalt állást, a Ház a javaslatot a pénzügyi és közlekedésügyi bizottsághoz utasította. Ezután a büntető novella tárgyalása következett. Bakónyi Samu a halálbüntetés eltörléséről szólott. Bródy Ernő a gyermekvédelemről, Nagy György a kerítés és erkölcs-telenségre csábítás büntetésének szigorítását kívánja. Ezután a holnapi ülés napirendjének megállapításával az ülés 2 órakor véget ért.

A katolikus autonómia. Apponyi Albert gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter legközelebb a törvényhozás elé terjeszti a katolikus önkormányzat becikkelyezéséről szóló törvényjavaslatot. A javaslatban, amely mindössze néhány rövid szakaszból áll, azt az elvi kijelentést iktatják törvénybe, hogy a többi keresztény felekezet példájára a katolikus egyház hívei is önkormányzati törvényhatósággal ruháztatnak föl és fölhatalmazást nyernek arra, hogy a katolikus autonómia szervező-kongresszusán a szervezeti szabályzatot kidolgozassák és a kormány útján megerősítés végett a királyhoz felterjeszthetik. A katolikus kongresszust az ősz elején hívják össze: a főpapság iparkodik álláspontját érvényesíteni, amely arra néz, hogy az egyház alkotmánya, hierarchikus

szervezete csorbát ne szenvedjen. A kongresszus többsége ennek az alapelvnek hódol és inkább az iskolai és erre vonatkozó vagyoni ügyi téren óhajt nagyobb működési teret biztosítani a katolikus autonómiának, mely joghatóság tekintetében az erdélyi katolikus státusz jog- és hatáskörén túl alig fog terjedni. Ezen kívül ki lesz bővítvé az autonómia azzal a hatáskörrel, melyet most a vallás és tanulmányi alapok ellenőrzésére hivatott bizottság gyakorol. Ez a bizottság aztán megszűnik.

A nyári szinkör építése.

Rendkívüli közgyűlés.

Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága tegnap határozott a nyári szinkör építése ügyében s így most már mi sem áll utjában, hogy mielőbb hozzákezdjenek az építéshez.

A szinkör építésének alig van ellenzője a törvényhatóságban, de a tegnapi közgyűlésből is meggyőződhetett a tanács, hogy a bizottsági tagok nem nézik jó szemmel a tanács eddigi magatartását, hogy a középítkezéseknél a helyi kisipart következetesen negligálja. A tegnapi ügynél, a dolog sürgőssége miatt, érthető volt ez az eljárás, de más esetekben kötelessége a tanácsnak a kisipar támogatása.

A közgyűlés lefolyása a következő volt:

A főispán távollétében Rimler Károly polgármester elnökölt.

Jelen voltak:

Dr Dóri Ferenc, Hann Lajos, Hlatky Endre, dr Hoványi Géza, Kiss Dávid, Kriszta Sándor, Mezey Mihály, Niedermann Antat, Óváry Lajos, dr Pácz Sándor, Sas Ede, dr Stokker József, Sziládky Ernő, dr Adorján Emil, Balogh Döme, Beczkay Lajos, Czeglédy Jeremiás, Cser János, Déry János, Köblös Ferenc, Stettner István, Tátray Sándor, Weisz Károly, Weisz Lajos, Fried Ferenc, Gábel Jakab, Hankovics Ferenc, Löwenstein Zsigmond, dr Várady Zsigmond, dr Bárdos Imre, Brei-

der Ármán, Grósz Sándor, dr Kurländer Ede, dr Moskovits József, Moskovits Miksa, ifj. Moskovits Mór, dr Munk Béla, Rendes Vilmos, dr Várnai Ferenc, dr Weimann Jenő, Weinberger Lajos, Bordé Ferenc, dr Istvánffy István, Juricskay Barnabás, dr Cseresnyés Béla, Gerő Armin, Komlóssy József, Lukács Ödön, Thury László, Döry Ferenc, Kőszeghy József, Ragány János.

A közgyűlés megnyitása után a tanács beterjesztette a nagyvárad nyári szinkör terveit és költségvetését, azzal, hogy az építési költségek annuitását a komány és a szinigazgató tedezi.

A szinkör vízvezetési, világítási és a szinipadi berendezés költségei újabb költséget okoznak, amelynek évi 340 korooa törlesztését a szinigazgató fedezi, tehát a városra a szinkör építése folytán semmi költség nem hárul. A megtartott árlejtésen a legelőnyösebb vállalkozó Reisinger József augusztus 30-ra teljesen köteles a szinkört elkészíteni. Tekintettel az építés sürgősségére, javasolja a tanács, hogy az építést rendelje el a közgyűlés, azzal, hogy az esetleges felebbezésre való tekintet nélkül kezdhesse meg az építést.

Stokker József rámutat a miniszternek a közszállításokra vonatkozó rendeletére, amely szerint az építésre akként kellett volna meghirdetni a pályázatot, hogy abban a kisiparosok is szakok szerint résztvehettek volna. A városnak kötelessége a kisipar pártolása s ezt célozza a miniszter is. De az ilyen pályázat a városra is haszonnal járna. Mivel a munkáktól a kisiparosok el lettek zárva, indítványozza, hogy új pályázatot hirdessenek, akként, hogy szinkörre külön-külön munkanemek szerint is lehessen pályázni. Ha az építés sürgős, már így irhatta volna ki a pályázatot a tanács.

Dr Hoványi Géza nem fogadhatja el dr Stokker indítványát, mert az esetben nem lehetne kész oly időben a szinkör, hogy még ez évben játszhasanak benne.

Dr Adorján Emil: Fontosabb a helyi ipar, mint az, hogy egy hónappal tovább itt legyenek a kóristanók.

Dr Hoványi Géza visszautasítja az ilyen trágár közbeszólást, mert arra nem szolgált rá. Majd kifejti, hogy a csekély 7000 koronából ugy is kevés haszon jutott volna a helyi ipar-

raszt, semmi más. És mivel haragudott önmagára, nyersen kérdezte:

— Mit tehetek én arról, Louise?

— Monsieur, hát a kicsike? Mi történik veled, a kicsikével?

— Marie Blanche? — mondta a tanár, szinte öntudatlanul.

Elcsodálkozott rajta, hogy ilyen hirtelen eszébe jutott a neve. Mikor mme Fauche a közös otthont elhagyta, mert nem állotta az örökös görög és szász felírásokat, Marie Blanche még alig volt néhány hónapos és egész éjjel egyre sirt. A tanár alig emlékezett rá.

Louise újra megszólalt:

— Ahogy monsieurnak tetszik.

Aztán csöndesen teite hozzá:

— Elmegeyek, megkeresem. Ha csöngetnek, monsieur nyisson ajtót.

M. Fauche két órát tölthetett el zavaros gondolataival, mikor csöngettek. A szemközti lakó szenes ember volt, csomagot hozott a vállán. M. Fauche ellenséges pillantással méregette a csomagot.

— A kisasszonyé, mondta az ember.

A kisasszony meg a bonne még lent vannak, a kocsit fizetik ki.

És a márkát tartotta.

— Helyes, — monota m. Fouche, — helyes... A kisasszonyé, tudom, barátom, tudom.

Husz Soust adott neki. Az ember megelégedetten nézegette a pénzt, mikor Louise megérkezett. Kicsiny, hetedfél éves gyermeket vezetett a kezén.

— Ah, persze! — mondta Louise, — husz soust ezért a kis csomagért. Csak tiz sous, monsieur Mayonobe.

Az ember hamarosan kitakarodott az ajtón; ez tetszett m. Fauchenak, ő maga zárta be utána az ajtót. Louise, meg Marie Blanche már bemeit a dolgozószobába, mint aki otthon van s a tanár a sötét előszobában megütötte a lábát a csomag kiálló sarkában.

— Saprists! káromkodott félhangosan; nem így káromkodott volna, ha a gyerek olyan közel nincs hozzá és éppen nem lett jókedvű arra a gondolatra, hogy most már nem teheti többet azt, amit akar.

A gyerek az asztallal szemben ült egy hatalmas fotelben. A szeme még vörös volt a sok sirástól. Hisz alig egy órája, hogy az egyre siró környezetét otthagya. M. Fauchenak úgy tűnt föl, mint valami szokatlan idegen tárgy.

— Hogy érzi magát? — kérdezte Louise-től.

— Na hiszen, ilyen szoba, a hol nincs egyéb, csak könyv, meg könyv, — felelt Louise megvetéssel.

A lenézett könyvek mind a M. Fauche nagy értekezéséhez valók voltak: görög szövegű kiadások, német szakfolyóiratok, nagy lapok a romok képeivel, építészeti részletek, régi kövek.

— Ah, igen; — mondta a tanár... Majd sokkal aggodalmasabban kérdezte Marie Blanchera tekintve:

— Mit eszik?

A sok újságban olvasott reklám azt a hitet keltette benne, hogy a gyerekek csak különös ételeket esznek, amiket patikában kapni. Louise nem tartotta méltónak magához, hogy feleljen és m. Fauche tovább szemlélte a gyereket. Gesztenyeszintű haja alól domboru homlok tűnt elő, szép, feketeszeme volt, igen kicsiny orra és gyöngéd arcbőre. A tanár hirtelen bosszankodva kiáltott föl:

— Két foga hiányzik elől!

Marie Blanche, mintha megérezte volna, hogy most őt kisebbitik, sirni kezdett.

— Hát persze, — monta Louise; — hat esztendő, majd kinő.

M. Fauche elrestelte magát. Tudta ő azt, hogy a gyerekeknek kiesik a foga, meg újra ki-

Aki olcsó és elegáns ruhát akar viselni az keresse fel

GELBERT MÓR uriszabó szalonját

Kapucinus-utca 5. szám. I. emelet. Justh-palota.

Hol megérkeztek készpénzzel vásárolt angol és hazai divatkelmék, melyekből mivel olcsón sikerült bevásárolnom már 22 forinttól kezdve készítek elsőrendű ruhákat mérték szerint, elsőrendű kivitelben. A n. é. közönség b. párfogását kérve vagyok kiváló tisztelettel

Divatos munka. Elsőrendű szabás. Vidéki meghívásra szívesen jövök.

Gelbert Mór uriszabó.

nak. Fontosnak tartja, hogy a 100 tagnál népesebb társulat itt maradjon, mert ez ellensúlyozza gazdasági forgalom szempontjából a kisiparosok részére jutott volna csekély haszon. A szintársulat állandósítása kívánja, hogy mielőbb legyen szinkör. Azért kellett a pályázatot osztatlanul kiírni, hogy az építési határidő meg legyen tartva. Ajánlja a javaslat elfogadását.

Komlóssy József a miniszteri rendelet más szakaszára mutat rá, amely megengedi a pályázatot osztatlan kiírását. A szinkör biztos határidőre leendő felépítése is teljesen indokolja ezt.

Dr. Adorján Emil csak azt fogadja el komoly érvek, hogy a társulat három hónapig itt legyen. De az ipart pártolni kell, úgy is kevés az építkezés. A szinkör felépítése nem sürgős, mert nem szolgál oly kulturális célt, mint azelőtt. A polgárság a vízvezeték kibővítését sürögősebbnek tartja. Pártolja Stokker indítványát.

Déry János nem hiszi, hogy idejében készen legyen a szinkör s ezért halasszák azt el a jövő tavaszra.

Weimann Béla azt kívánja, hogy a többi pályázókat is újból hívják fel a pótajánlat tételére.

Dr. Hoványi Géza meggyőző adatokkal kimutatja, hogy a szinigazgató nem gondoskodott nyári állomásról, csak Gyuláról s havi 16 ezer korona kiadás mellett tönkre megy, mint Somogyi, ha a szinkört még ez évben nem veheti igénybe.

Köszeghy József kijelenti, miszerint csak az osztatlan pályázattal lehetett biztosítani, hogy szeptemberre készen legyen a szinkör.

Rimler Károly polgármester telemli, hogy a miniszteriumban nyerte az utmutatást, hogy a sürgőséget ki lehet mondani s a pályázatot osztatlanul is kiírhatja a város.

Dr. Várady Zsigmond igazat ad Stokkernek, hogy védeni kell a helyi kisipart s elvileg rokonszenvez azzal, hogy jövőre minden munkát szakok szerinti pályázatra is írjanak ki; de az adott esetben nincs megsértve a miniszteri rendelet. A szinkör építése sürgős s azt a szintársulat anyagi érdeke követeli. A törvényhatóság akkor teljesíti kötelességét, ha a szintársulatot védi. Mert igaz, hogy a színház veszített kulturális értékéből, de még mindig kulturáltézmény a csapszékkel szemben. Gazdasági kérdés is a színház, a város fejlődésé-

nő. De ez eddig csak elméleti ismeret volt. Ez a hiányos fogu kis teremtés sehogy sem tett neki.

Marie Blanche egyre sirt.

— Itt van a séta ideje, — mondta Louise. — Mire visszajön, minden kész lesz az ebédhez.

Gondolataiban elmélyedve haladt m. Fauche a lépcsőn lefelé. Nagyon csodálkozott rajta, hogy nem hallja a rigót. Talán a nap miatt hallgat? De máskor nem törődött ezzel.

A kapus ablakánál meglátta a kalitkát. A rigó ott volt, de egészen behúzódott a kis vízes vályu, meg a kalitka rudjai közé; a mellén tisztán lehetett látni, milyen gyorsan dobog a szíve. Merőn nézett egy csodálatos, zöld gyapótból készített fészekre, amely két rud között volt ügyesen megerősítve a kalitkában.

— Egy rigófiók, magyarázta a kapus, — leesett a fáról, hát elhozták nekem. Én meg betettem a kalitkába a másikhoz. De mióta a kicsiny mellette van, az öreg olyan furcsán érzi magát

— Ah! persze, olyan furcsán érzi magát? —

És tündölvé lépkedett ki a kapun.

nek és anyagi forgalmának egy nagy tényezője. Ha megbukik, veszteség a városra is. Elfogadja a tanács javaslatát.

Hann Lajos az adott esetben elfogadja a tanács javaslatát, de kívánja, hogy a jövőben külön szakonként is írják ki a pályázatot minden építkezésnél.

Hlatky Endre nem helyesli, hogy minden más munkára osztatlanul írják ki a pályázatot, a jelen esetben azonban az indokolt. Hogy a színház nem odavaló dolgokat is előad, ennek a közönség az oka. Kell a nyári szinkör s örvendetes, hogy a város hozzájárulása nélkül lehet azt megvalósítani. Még ha az évi 300 korona kiadás a város nyakába szakadna, akkor is meg kell azt szavazni, mert csekély. Majd kifejti, hogy a színház nem oly fényes üzem, Somogyi is tönkre ment, mert a nyári állomásokra ráfizetett. Elfogadja a javaslatot.

Szavazásra kerülően a sor, a tanács javaslatát a többség elfogadta teljes egészében.

A dánosi bünper.

Nincs halálos ítélet.

Az óriási bünhalmazt, melyet hosszú vizsgálat során összpontosított a bíróság a dánosi borzalmas rablógyilkossággal kapcsolatosan az elfogott cigányok ellen, 31 napi tárgyalás után tegnap ért véget az ítélet kihirdetésével.

Az ítéletről tudósítunk a következőket jelenti:

A vármegyeház mindkét kapuját féltizenegy órakor, amikor a bíróság még mindig nem jelent meg, ezer és ezer ember ostromolja.

A bíróság féltizenegy óra után jön a terembe. Az elnök előbb intézkedik, hogy a pamlagokról szorítsák le a közönséget és hogy a bírói emelvény körül távozzanak azok, akik oda nem tartoznak. Már háromnegyed tizenegy óra, mire az esküdtek elfoglalhatják helyeiket.

Az ítélet.

A cigányok az emelvény előtt állnak. Tuta a sor szélén áll. Az erőteljes legény árnyék lett.

— A bíróság meghozta ítéletét. Ó felsége a király nevében . . .

Mindazon büntetben elmarasztalta őket, amelyet a vád terhükre rótt.

1. *Lakatos* János Parno: 4 rablással párosult gyilkosság, a gyóni esetben pedig: három súlyos testi sértés, rablás és Blaskó János kárára elkövetett lopás. Elítéltetett életfogytiglan.

2. *Lakatos* Lajos Dola: 4 rablással párosult gyilkosság; a gyóni esetben: rablás és három súlyos testi sértés. Elítéltetett életfogytiglan.

3. *Sztojka* Bajka: 4 rablással párosult gyilkosság, megbecstelenítés; a gyóni esetben rablás és 3 súlyos testi sértés. Elítéltetett 15 évi fegyházra.

4. *Kolompár* Balog Tuta: 4 rablással párosult gyilkosság, megbecstelenítés gyújtogatás; a gyóni esetben rablás, 3 súlyos testi sértés, ezenkívül egy szándékos emberölés és hatóság elleni erőszak Fogarasi örsvezető személyére vonatkozólag. Elítéltetett 15 évi fegyházra.

5. *Lakatos* János Kuna: 4 rablással párosult gyilkosság, megbecstelenítés; a gyóni esetben rablás, 3 súlyos testi sértés. Elítéltetett 15 évi fegyházra.

6. *Német* Vrana: 4 rablással párosult gyil-

kosság; a gyóni esetben rablás, 3 súlyos testi sértés. Elítéltetett: életfogytiglan.

7. *Surányi* Csoroszló: 4 gyilkosságban bűnrészes; a gyóni esetben a rablásban bűnrészes. Elítéltetett 15 évi fegyházra.

8. *Lakatos* Luterná, 9. *Surányi* Ignác, 10. *Surányi* Márton, 11. *Surányi* Lidi Lizi, 12. *Lakatos* Erzsé, 13. *Kolompár* Zelli, 14. *Kolompár* Buer, 15. *Surányi* Julcsa, 16. *Lakatos* Mari (Kácsi) kisebb-nagyobb fegyház büntetést kaptak.

Lakatos Rózát a törvényszék felmentette.

A cigányasszonyok jajgatva fogadták az ítéletet. Többen a földre vetették magukat; ezeket néhány pillanatra kivezetette az elnök.

Az elnök azután sorra megkérdezte az elítéltektől, hogy megnyugosznak-e az ítéletben. Az ítéletben *Kolompár* Zelli, *Buer* és *Lakatos* Kácsi megnyugodtak a többiek ellenben ártatlanságok hangoztatása mellett semmiségi panaszt jelentettek be.

UJDONSÁGOK.

* **Samassa** bibornok elutazása. Két napig magas vendége volt a nagyvárad i. püspöki palotának. *Samassa* József bibornok, egri érsek látogatta meg régi kedves barátját, *Szerecsányi* Pál nagyvárad i. megyés püspököt. A nagynevű egyházfejedelem csütörtökön reggel a püspöki palota kápolnájában csendes misét végzett. Mivel a látogatás teljesen magánjellegű volt, a szokásos tisztelgések is elmaradtak. Délben szűkebb körű ebéd volt a magas vendég tiszteletére, amelyen a bibornokon és kíséretén kívül *Fetser* Antal felsz. püspök és az udvari papság vett részt. Délután négyes fogaton a bibornok és a megyés püspök kihajtottak a Püspök-fürdőbe, amelynek remek parkjában és erdejében töltötték el igen kellemesen pár órát s alkonyat felé kíséretüktől követve visszakocsiztak a püspöki palotába. Tegnap délután 4 óra után a megyéspüspök kísérte magas vendégét s régi barátját a vasúthoz, aki *Szerecsányi* Lajos segédpüspök és *Kriston* Endre titkára kíséretében a budapesti vonattal székhelyére utazott. *Fetser* Antal felsz. püspök és az udvari papság teljes díszben kísérték ki az egyházfejedelemet a vasutállomásra.

* **Radu** püspök a pápa előtt. Két héttel ezelőtt megirtuk, hogy dr. *Radu* Demeter a magyarországi gör. kath. románok zarándoklatának élén Rómába indult, hogy a Szentatya jubileuma alkalmából kifejezzék előtte hódolattukat. Rómából érkezett tudósítás szerint X. *Pius* pápa tegnap délelőtt kihallgatáson fogadta a hazai görög katolikus egyház zarándokait, kiket *Radu* és *Hosszu* püspökök vezettek. *Radu* nagyvárad i. gör. kath. püspök üdvözlő beszédére O Szentsége igen meleg, atyai hangon felelt és apostoli áldását adta a királyra, a gör. kath. egyházra, a zarándokokra és Magyarországra.

* **Katonai** kinevezés. A honvédelmi miniszter rendeletével *Bellovits* Elek nagyvárad i. 4. honvéd gyalogezredbeli tartalékos hadapród őrmestert a szegedi 5. honvéd gyalogezredhez kezelő tisztihelyettségé nevezte ki.

Stern Jakab

első nagyvárad i. villanyerőre berendezett réz és harang-öntődéje, épület, díszbádógos és vízvezeték felszerelő.
Nagyvárad, Kert-utca 1. sz.
Városi és vidéki telefon 194.

Készít ércárut, gépfelszereléseket, fém és sárgaréz, nyersöntvények, bármilyen csen-

gők, harangok, szivattyúk, fecskendők, víz- és gőz-vezetékekhez szükségeltető sárgaréz és fémmunkákat, mindennemű épület és díszműbádógos munkákat, víz-vezeteki berendezéseket. Saját találmányu és a m. kir. József-műegyetem által engedélyezett ACETYLEN fejlesztő készülékeimmel felszerelék városok, kastélyok, szállodák, vendéglők és magánlakásokat. Költségvetést bármely szakra díjmentesen eszközölök.

* **A növendékpapok ünnepélye.** A nagyvárad papnövendékek irodalmi társulata vasárnap tartotta évváró ünnepélyét. Szűk körben, előljárók s vendégeik előtt mutatták be a papnövendékek irodalmi iskolájukban a lefolyt tanév alatt való működésüket. A csinos ünnepélyen részt vettek *Fetszer* Antal segédpüspök, dr. *Lányi* József felszentelt püspök, dr. *Bundala* Mihály rector, dr. *Karácsonyi* János és *Grócz* Béla kanonok, *Szilágyi* Dózsa, *Kovács* Kandid, *Mellau* István. P. *Ganruder* Izaurusz, *Csicsay* Alajos, dr. *Lestyán* Endre, *Peszky* Ferenc, dr. *Pataky* Arnold, *Sárréti* József, *Resch* Mihály s a városból többen a növendékek ismerősei közül, *Tartalmas* műsorukban képviselve volt szónoklat, költészet, értekezés, ének és zene művészet. Atgondolt, higgadt szónoklat volt *Fetszer* József köri elnök megnyitója. Tájékoztatót nyújtott az irodalmi kör működésének irányelveiről, melyeknek szellemében való munkálkodásuk gyümölcsseiről *Bakator* József főjegyző számolt be. Részletesen sorolta föl az egyházzsónoklati és szocialis végül a vegyes tárgyakkal foglalkozó szakosztályok működésének eredményeit ügyes összefoglaló jelentésében. *Zahoray* Józsefnek már szakszerű bírálatban és jutalomban részesült pályadíjnyertes felolvasása, melyet ezúttal a hallgatósága is elismeréssel honorált. Kedves poéma *Mártonffy* Ernő szerzeménye, melyet ő maga élénken s nagy gyakorlattal szavalt. Az ének és zenekar precíz összjátékot nyújtott összesen öt számban. A két kar vezetéséért megérdemelt elismerés járt hallgatóságuk tapsaiban. Az egész ünnepély pedig arról tanuskodott, hogy mélyen járó munka folyik a papnevelésben s érdemes arról tudomást szerezni szélesebb körben.

* **Bérmálás Endrődön.** Nagy ünnepségük lesz holnap, vasárnap és hétfőn a békésendrődi híveknek. *Fetszer* Antal felsz. püspök a bérmálás szentségét osztja ki az erre előkészült gyermekek és híveknek. *Fetszer* Antal felsz. püspök, *Makay* József karkáplán kíséretében ma, szombaton délelőtt a fél 10 órakor induló vonattal utaznak Endrődre, honnan tovább folytatja bérmautját.

* **Uj csendőrségi felügyelő.** A király Szamosfalvi *Panaajott* Sándor vezérőrnagyot, a magyar korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelőjét állásától saját kérelmére felmentette s helyébe *Zeigler* Károly ezredes a pozsonyi V. sz. csendőrkerület parancsnokát nevezte ki,

* **Jól sikerült szigorlatok.** *Bozóky* Ferenc, dr. *Bozóky* Alajos kir. tanácsos, jogakadémiai igazgató szépművekre jogosító fia, tegnap Budapesten az első jogtudományi szigorlatot *egyhangú kitüntetéssel* tette le. — *Bársony* Sándor végzett joghallgató Kolozsvárott a második jogtudományi szigorlatot jó eredménnyel letette.

* **Nagyváradia a debreceni pénzügyintézeteki tisztviselők kongresszusán.** Pünkösd vasárnapján tartják Debrecenben a pénzügyintézeteki tisztviselők első országos kongresszusukat. Amely nagyarányu, sőt országos jellegű érdeklődés mutatkozik ezen, a pénzügyintézeteki tisztviselők eminens érdekeiben tanácskozó kongresszus iránt, oly nagyszerű és fényes fogadtatásra készül maga Debrecen város és egész közönsége. Nagyvárad városának illetve pénzügyintézeteki tisztviselőinek egy kiválóan illusztris képviselő utján, dr. *Hoványi Géza* személyében jut szerep az érvényesülésre. Dr. *Hoványi Géza* ugyanis a kongresszus első napján, előadója lesz a pénzügyintézeteki tisztviselők választott bírósága c. tervezetnek. Városunk ezen kiváló mun-

kás polgárának, dr. *Hoványi Géza*nak a legigazibb közbecsülésnek örvendő szeretett egyénisége, egyik indító ok arra, hogy számba is méltó képviselőt kísérelje a pénzügyintézeteki tisztviselők köréből. E tárgyban kéretnek az összes nagyváradia pénzügyintézeteki tisztviselők, hogy folyó hó 31-én vasárnap d. e. fél 12 órakor a Royal kávéház külön helyiségében megjelenjenek.

* **Polgármesterek értekezlete.** A magyar városok polgármesterei ez évi június hó 22-én Hódmezővásárhelyen tartják értekezletüket. Ez alkalommal kerül sorra a polgármesterek országos egyesületének megalakítása s Nagyvárad város előterjesztésére vonatkozó indítványt a virilizmus tárgyában.

* **Értekezlet az ipartörvény-tervezet tárgyában.** Nagy jelentőségű és nagy fontosságú értekezlet volt tegnap a nagyváradia kereskedelmi és iparkamarában, az ipartörvény-tervezet tárgyában. Huzella Gyula kamarai elnök elnöklete alatt mintegy 30-an vettek részt a fontos tanácskozáson s ezek között képviselve voltak az összes illetékes faktorok, iparosok, kereskedők, szakegyesületek képviselői, az I. foku iparhatóságok képviselői. Dr. *Sarkadi* Lajos kamarai titkár részletesen, gondos tanulmány alapján ismertette az egész országot oly mélyen érintő kérdést. Pontonként ismertette a tervezetet s rámutatott a tervezet előnyeire s hátrányaira. Az egyes pontokhoz érdekes felhívások voltak. A tanácskozásról gyorsírói jegyzetet vettek fel, amelyet megküldenek a miniszternek.

* **Hegedüs Lóránd előadása.** Pénteken délután a nagyváradia kereskedelmi és iparkamarában, szép számú, előkelő közönség előtt tartotta meg előadását *Hegedüs* Lóránd, a magyar gyáriparosok orsz. szövetségének főtitkára. Az adóreformról és szesziparról beszélt. Elítélte az országban folyó politikai vitákat, amely helyett a gyáripart kellene előbbrevinni. A gyáripart oda kell fejleszteni, hogy a nemzet életében hatalmas tényező legyen. Ezen fejlesztést pedig csak a szövetkezés által érhetik el. Azért jöttek ma össze, hogy megalakítsák a nagyváradia fiókot, amely mint ilyen, szerves részét fogja képezni a gyáriparosok országos szövetségének. Rámutat arra, hogy ez a szövetség fennállása, vagyis 6 év óta milyen lendületet adott máris a magyar iparnak. A következő kilenc évet pedig ameddig az Ausztriával kötött közösség tart, arra kell felhasználni, hogy a magyar ipart a tökéletességnek legalább arra a fokára emeljék, amelyen az osztrák ipar áll, mert csakis így lehet sikeresen felvenni a harcot az osztrák ipar termékeivel.

* **Biharmegyétől Kolozsmegyéhez csatolandó havasok.** Kolozsmegye Biharmegyéből a Budurásához tartozó *Bothos* és *Pacsoru*. *Batzini* nevű havas részeket Kolozsmegye egyik nagyközségéhez akarja csatolni. Ez ügyben a tegnapi napra volt kitűzve a helyszíni tárgyalás, melyen a kolozsi alispánnak és a belényesi főszolgabírónak kellett volna megjeleneni. A tárgyalás tegnapi elmaradt s a legközelebb lesz megtartva.

* **Baleset a Kolozsvári-utcán.** Tegnap reggel könnyen végzetessé válható baleset történt a Kolozsvári-utcán. Ugyanis Katonaváros forgalma Kolozsvári-utczára gravitál s a keskeny utca ezt nem képes lebonyolítani. A forgalom megszűnés mellett a tegnapi eset szintén hangosan szól. Ugyanis a villamos sínparók között egy fával megrakott kocsinak letört a tengelye, minek következtében a kocsi felborult s a sínparon megakasztotta a villamos kocsi közlekedését. Fél óráig tartott a villamos kocsi közlekedési szünete. Ez alatt természetesen óriási emberáradat tömörült ott össze s lett óriási láрма, tolongás. A nagy tolokodásban *Klein* Mórt egy kocsi el is ütötte, úgy,

hogy sérülésével haza kellett szállítani. Az ilyen s ehhez hasonló esetek mind elkerülhetők volnának, ha a városnak tetszenék a Körözspartra vezető Sorompó utcát megnyitni.

* **Rejtélyes szerelem.** Pár nappal előbb hirt adtunk róla, hogy *Sarkadon* *Balogh* Pál megszöktette *Szegedy* *Juliannát*, a falu legszébb és egyik leggazdagabb leányát. A hivatalos akták egy része azt bizonyítja, hogy a leány szerelmes a legénybe s a másik része viszont azt igazolja, hogy *Balogh* Pál megfenyegette a leányt, aki a fenyegetések miatt nem meri otthagyni *Balogh* Pált. Az ügy igen rejtélyes. Ugyanis a leány szüleinek azt mondta, hogy őt a legény és szülei erőszakkal tartják maguknál s azzal fenyegették meg őt, hogy agyonverik, ha otthagyni őket. Ezt az esetet bejelentették az árvaszéknek, hogy a leányt vitessék haza. A leány azonban az árvaszéknel történt kihallgatása alkalmával azt mondotta, hogy őt nem fenyegették meg s hogy ő szereti a legényt. Az árvaszék ennek alapján a szülők kérelmét elutasította. Tegnapelőtt névtelen levél érkezett Nagyváradra a szülők ügyvédjéhez. A levélben a leány panaszkodik és kéri, hogy csendőrökkel kísértessék el *Balogh* Pértől, mert ő magától nem meri otthagyni őket. A levél vétele után azonnal kihallgatták a leányt, aki a levélre vonatkozólag kijelentette, hogy ő azt nem írta. A leány kétségtelenül meg van féltelme s mindenáron szakadni akar a legénytől s ezért írta a levelet. Hogy a levelet ő írta, azt az írás igazolja. Ugyanis úgy a levél, mint a jegyzőkönyvek aláírása egy kéznek írásai. A vizsgálat a levél írójának kinyomozására is meg fog indulni. Nem lehetetlen, hogy a leányszöktetés ügye mögött nem szimpla szerelem, hanem bűnügy van, amiben a vizsgálat meg lesz indítva.

* **Halálozás.** Tegnap helyezték öröknyugalomra *Gyulay* *Károly* cipőgyári munkavezető nejének, szül. *Zemner* *Juliannának* hült tetemeit. Férjén kívül hat gyermeke gyászolja az élete 47 ik évében elhunyt családanyját. A gyászszertartást dr. *Vucskies* *Gyula* esperes-plébános vezegte segédlettel.

* **Tolvajok a törvényszéken.** Az igazságügyi palotában tolvajok jártak s ott jelentékeny kárt okoztak. A tél folyamán az ablakok zsaluit az épület padlásán szokták tartani. Most, hogy a téli ablakokat zsalukkal kellett volna felcserélni, a zsalukat nem tudták alkalmazni, mert valaki a télen az összes rézkilincseket lelopja a zsalukról. A nyomozás most még csak az halvány reményekkel sem kecsegtethet, mert eset régen történt és a tetteseknek sok idejük volt a bűnjeleket értékesíteni.

* **A cigányok felruházása.** Kemény Ignác tb. alkapitány tegnapelőtt a cigányrajkók közül 50 et felruházott. Ezt az ötletet *Des* *Echerolles*-*Kruspér* *Sándorné* adta, aki 30 árva-házi kalapot, 10 nadrágot, 3 szoknyát és kötőt ajándékozott a cigányok számára. Kemény az adományt szívesen fogadta, azonban tudta, hogy ez csak háborút fog előidézni, mert 10 nadrágba 50 cigánygyermeket nem fog tudni belebujtatni, azért körutat tett s megfelelő számú ruhadarabot gyűjtött össze a kereskedőtől, uri házaktól és ruhatárával megjelent a telepen. A rajkók nagy éljenzéssel fogadták Keményt s a kiosztott ruhákba azonnal bele is bujtak.

* **Minő tulajdonságok kívántatnak a kereskedelmi utazóknál?** A »Neues Wiener Tagblatt« egyik közelebb megjelent számában a következő kishirdetés olvasható: »Kereskedelmi utazó, aki bőbeszédű, szemtelen, arrogans és kiméltelen, nagy jövedelem mellett

elsőrangú bécsi cég által több évi időtartamra felvétetik. Ajánlatok stb. Ezekkel a szép tulajdonságokkal rendelkező utazókat a cég valószínűleg Magyarországra szándékozik küldeni s ezt feltételezve, figyelmeztetjük kereskedőinket, hogy készüljenek el a tehetséges bécsutazó illő fogadására.

* **Rabló cigányok.** Margitai tudósítónk jelenti, hogy ott tegnapelőtt éjjel egy kóbor cigánycsapat, — valószínűleg a hírhedt Lakatos familia — vakmerő betörést követett el *Szveták* József felsőákrányi malomtulajdonos házába. Az országuton levő, a lakott területől messzeeső, magános épület különös vonzó-eövel birt ezekre a vad haramiákra, akiknek ez már a második betörésük azon a helyen, mert minden jel arra mutat, hogy a két betörést ugyanazok a tettesek követték el. A rabló horda teljesen kifosztott mindent, a kamarából mintegy 200—300 borona értékű husneműt vittek el. A csendőrség széleskörű energikus nyomozást indított a tettesek kézrekerítése iránt s Kisjenő község határában el is fogta a veszedelmes cigányhordát, akinél a szekérderekba rejtve megtalálták a lopott husneműk legnagyobb részét.

* **Leégett istálló.** Mint Margitáról jelentik, könnyen veszélyessé válható tűz pusztított ott a tegnapi nap folyamán. Szilágyi Sándor ottani lakos istállója gyuladt ki s a rekkenő hőségtől kiszáritott épület pár pillanat alatt porig égett. A gyorsan kivonult tűzoltóság önfeláldozó fáradozásának köszönhető, hogy a tűz nagyobb mérvet nem öltött. A kár, amely hozzávetőleg 500—600 korona, biztosítás útján megtérül.

* **Nagyszerű új műsor az Edison és Bazár-kertben.** Az Edison-színház igazgatósága valóban mesés szórakozást nyújt a közönségnek, mely a gyönyörű nyári estéken örömmel keresi fel az árnyas Bazár-kertet, ahol minden este mozgófényképes előadásokat tartanak. A legújabb mozgófénykép attrakciók szerepelnek a nagyszerű új műsoron, amit tegnap este mutattak be elegáns nagyközönség előtt általános tetszés mellett. A 10 képből álló új műsor számai: Tengerésztréfa. A katona csókja. A repülő hajó. Nyomor és bécsület. Pajkos diákok. A professzor ur szórakozott. Az aranytolvajok. Virágpompa. Az Edlsonban este 7 órakor, a Bazár-kertben kedvező időben este 9 órakor kezdődnek az előadások.

* **Adomány az árvaháznak.** Kiss Károly leánya: Kiss Juci és Fehér Margit egy zártkörű gyermekszínelőadás jövedelméből 20 koronát juttattak a városi árvaház javára özv. Des Echerolles Kruspér Sándorné urnő kezéhez.

x **MOLNAR H.** Bémer-téri cukrászdájában állandóan 2-szer naponta friss Mignon kávéhoz való sütemények és tea-sütemény kapható. Telefon 395.

x **Legdivatosabb nemez és szalma kalapok három koronától kezdve REICHARD áruházában kaphatók.**

TANÜGY.

Tanító gyűlés.

A Biharvármegyei Általános Tanító Egyesület *Rátkay* József elnöke mellett a Ritoók-utcai elemi fiúiskola helyiségében e hó 28-án tartotta tavaszi választmányi ülését. Elnöki előterjesztések után a pályamunkák megbeszélésére kiküldött bizottság elnöke, *Horvák* István a tanító képezde tanár terjesztette elő jelentését a megbeszélte pályamunkákról, melynek eredményeként a bírálók javasolják, hogy a Biharvármegye földrajzára kitűzött 250 koronás díjat az egyesület a *Mém Maróth* jellegű munka szerzőjének adja ki. A mű telje-

sen az új tantervnek megfelelően van megírva s a jelentés szerint kitűnő munka. Azután *Szentkereszt* Tivadar az egyesület főjegyzője terjesztette elő a tanítói nyugdíj törvény revíziójára vonatkozó javaslatát, melyet a gyűlés egyhangulag fogadott el. *Magdits* Károlynak a történelem tanítására vonatkozó indítványát pártolólalag terjesztik a közgyűlés elé.

A »Belényesvidéki Járaskör« egy tanítói szövetkezet létesítését javasolja. A gyűlés egy javaslat kidolgozására 8 tagú bizottságot küldött ki Nagy Dezső indítványára a gyűlés elhatározta, hogy egy jogvédő-bizottság megalakítására javaslatot tesz a közgyűlés elé. Ezen jogvédő-bizottság feladata lenne az alaprólki üldözések ellen az egyesület egész tekintélyével védelmezni az ártatlanul üldözött tanítót. Az állami tanítók azon sérelme ellen, hogy az állami tisztviselők lakhérének rendezésénél őket mellőzik Kovács János indítványára kérvényt intéznek a miniszterhez. A gyűléseken megjelenő felekezeti tanítók fuvar- és napidijai iránt is kérelmeznek a miniszterhez. A községi és felekezeti tanítók részére is kéri az állami tanítókat megillető féláru vasuti jegyet. A nagyon sok apróbb ügy elintézése után még elhatározta a gyűlés, hogy az ez évi rendes közgyűlést július 2-án tartják Nagyváradon s a gyűléssel kapcsolatban az összes nagyvárad-i iskolák közreműködése mellett nagyszabású *rajz- és kézimunka-kiállítást* rendez az egyesület. A kiállítás rendezésével Szűts Izsó ipariskolai igazgató elnöke mellett egy bizottságot bíztak meg. Tárgyalták még a számvizsgáló-bizottság jelentését, a jövő évi költségvetést, a járaskörök beosztását, a szakosztályok megalakítását s megállapították a közgyűlés munkarendjét.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor.

Szombat: A zárda csillaga Váradi Aladár operettje.

Vasárnap délután: Szabin nők elrablása; este Megváltás felé, szociális dráma.

Károlyi Leona ünneplése.

Csütörtökön este Gül Baba előadása alkalmával impozáns módon nyilvánult meg a nagyvárad-i közönség lelkesedése és szeretete Károlyi Leona iránt. Egyik legjobb szerepét, Gábor diákot választották az ovációkra alkalmul. Mikor Károlyi Leona megjelent a színpadon, a karzatról egy, az ünnepeletről szóló versikét szórtak a közönség körébe. Az igazi ováció az első felvonás után következett. A színpad közepére óriási virágerdőt állítottak, amelyek értékes ajándékokat, drága ezüst evőeszközt vettek körül. A virágerdőtől pedig Károlyi Leonának meglehetősen sikerült arcképe látszott ki. A zúgó tapsokra megjelent művésznőt a páholyokból, az első sorokból valóságos virágesővel árasztották el. Több percig tartott a tüntetés, melyet Károlyi Leona könnyezve köszönt meg. Az ovációk megújultak az előadás további folyamán is s bár néhányan püsszegéssel akartak kellemetlenkedni és izetlenkedni, az est a közönség szeretetének, a művészet iránti elismerésének megkapó megnyilatkozása volt. Az ünneplők sorába beállottak a szereplők, a művésznő kollégái is, akik tehetségük és igyekezetük legjavát vitték színpadra. Különösen *Hajnal* Mújokója tetszett eredeti felfogásával, ötleteességével és — last but not least — pompás maszkiájával. Gül Baba szerepét *Sik* Rezső játszotta, még pedig meglepően helyes felfogással és ügyes kidolgozással. A II. felvonás, kivált a vége, kitűnően sikerült. Ez volt Sik első igazi sikere — remélhetőleg nem az utolsó.

A zárda csillaga.

Nem ismeretlen a nagyvárad-i közönség előtt Váradi Aladár zeneszerző tehetsége, — de nem ismeretlen Váradi új operettje, *A zárda csillaga*, sem. Az évekkel ezelőtt bemutatott operettet, a Léghajósokat újra láttuk tegnap, más címmel, megbővitve, megfésülve. Most is az az értékesebb belőle, a mi egészen a Váradié: a zenéje. A szövegen és a mesén legüdvösebb változtatás lett volna: egészen újat írni helyébe. Kivált a kuplék szellemeskedései sikerültek igen gyengén, de az egész szöveg is az unalmasság jegyében áll. Annál inkább ki kell emelnünk egyik-másik zeneszám dallamosságát, ügyességét, a melyek nemcsak a helyi szerzővel szemben kiméletes lokalpatriotizmus, hanem az elfogulatlan kritika előtt is megállják helyüket s a melyek Váradi operettjének a »helyi szerzők« eddig bemutatott darabjai közt a legigazibb sikert biztosították.

Az előadás épp olyan egyenetlen volt, mint maga a darab. Jól összetanult részek váltakoztak döccenőkkel. Nagyobb szerepe, kiválóbb alkotásra való alkalma senkinek sem volt. Megelégedhetünk, ha fölemlítjük Károlyi Leonát, Diósi Nusit, Krasznayt, Kassayt, Hajnalt, Batizfalvy Elzát és T. Pogány Jankát, a kiknek még leginkább volt alkalmuk tapsokat aratni. Az első felvonás után a szerzőt is többször hívták viharos tapsok és lámpák elé.

—r.

A Sabin nők vasárnap délután. Az utolsó délutáni előadásra ezt a kacagtató érdekes vígjátékot tűzte ki az igazgatóság. Ehhez a darabhoz sok emlékezetes siker fűződik a nagyvárad-i színpadon s kétségtelen, hogy vasárnap délután zsufolt ház fogja végignézni a kacagtató vígjátékot, amelynek kitűnő helyzetei sohasem évülnek el.

EGYESÜLETEK.

Pályázat Szigligeti életrajzára.

— *A Szigligeti-Társaság választmányi ülése.* —

A Szigligeti-Társaság tegnapi választmányi ülésén jelen voltak:

Rádl Odön elnök, dr. Hoványi Géza, dr. Bodor Károly, dr. Imrik Péter, dr. Márkus László, dr. Krüger Aladár, Vinkler Lajos, Sas Ede vál. tagok.

A választmányi ülés tárgya e közgyűlés előkészítése volt. Megállapították, hogy a közgyűlést jun. 14-én d. e. 11 órakor a városháza kistermében tartják meg.

A főtitkári jelentést helyeslőleg tudomásul vették, a költségvetést és az előirányzatot elfogadták.

Az egyesület vagyoni állapota következő:

1. Egyenleg 1906-ról	3093.87
2. Alapítványok	75.—
3. Kamatokból	190.65
4. Tagdíjakból	886.—
Összes vagyon	4164.52

Kiadás	763.94
Egyenleg	3400.58

A pályadíjak tételénél dr. Hoványi Géza indítványozta, hogy ne kisebb pályadíjakat tűzzenek ki, hanem *Szigligeti Ede életrajzána*k megírására és kiadására vegyenek fel bizonyos összeget.

A Szigligeti-szobor teleplezése 1909. tavaszára van tervezve. Lehetséges volna az életrajzot ugyan akkorra elkészíteni és kiadni.

A választmány az indítványokat elfogadta.

A pályadíj 600 korona lesz, pályázhat bárki, a mű tulajdonjoga a Társaságot illeti, a nyomdai költségeken felül maradónak a szerzőt illeti. A további részleteket a bírálóbizottság állapítja meg.

A Népközelési Egyesület gyűlése.
A Bihar megyei Népközelési Egyesület választmánya ma, szombaton délután 5 órakor, hivatalos helyiségében (Nagypiac tér, közs. polg. fiúiskolai épület I. em. 21. ajtó) gyűlést tart.

TÁVIRATOK.

Kossuth Ferenc állapota.

Budapest, május 29. Kossuth Ferenc állapotáról öröndetes jelentést adhatunk: A miniszter egészsége olyannyira javult, hoga már legközelebb átveheti miniszteriuma vezetését.

Wahrmund elhelyezése.

Innsbruck, május 29. Wahrmund tanár tegnap este visszaérkezett szülővárosáról. Innsbruckban mozgalom indult meg, hogy Wahrmundot a gráci egyetemre helyezték el.

Földrengés az országban.

Kecskemét, május 29. Tegnap este 9 órakor és ma reggel egy negyed 10-kor gyengéd rezgés volt érezhető.

Kalocsa, május 29. Tegnap délelőtt 9 óra 26 perckor pár másodpercnyi időközben nyugatról keletre haladó három lökésszerű földrengés volt. A lökések meglehetősen erősek voltak, úgy hogy a magasabb épületek szerfái erősen recsegttek, a lámpák meginogtak, sőt némelyek a székről is majd leestek. Ilyen erős lökések a kalocsaiak nem emlékeznek.

Lajosmizse, május 29. Tegnap délelőtt 9 óra 30 perckor igen erős földrengés volt. A rengés délről északi irányban haladt. Több épület fala megrepedt. A r. k. templomról a vakolat tömegében hullott le. A templomból a nép ijedten futott ki és a tolongásban több sebesülés is történt. A templom előtti téren a plébános kihirdette, hogy sem délelőtti, sem délutáni istentiszteleteket nem tartanak.

Igazságszolgáltatás.

A kamara tündére.

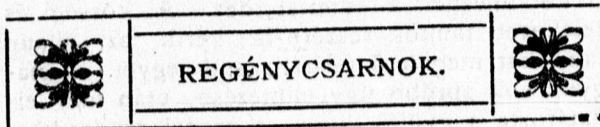
Kellemetlen, sőt jobban mondva fájdalmas csalódás érte Mile Kovács József biharpüspöki gazdát ez év április havában, midőn egy szép reggelen a véleménye szerint telt kamrájába benyitva, abban ürességnél és az ürességnél és az eltűnt holmik hűlt helyénél egyebet nem talált. Rövid szemléldés után megállapította, hogy vadonat új cifra szüre, egy pár csizmája, két makrapipája, két liba és egy tyúk társaságában ismeretlen tartózkodási helyre távozott. A kalandor holmik szökésének az előmozdítóját Soós Ferenc személyében a csendőrök hamarosan lefűlítették s a nagyváradi kir. törvényszék büntető-kirósága Millye Gyula elnöklete alatt a tegnapi nap folyamán tartott tárgyalásán Görömlői István alügyész vád- és dr. Ehrlich

Ignác védbeszéde után 3 évi fegyházzal honorálta a jeles szöktető fáradozását. Az ítéle ellen a védő föllebbezést jelentett be.

Eluszott zsákok.

A múlt évben történt, hogy Schwarcz Jakab helybeli kereskedő megbizta Klein Lajos nevű alkalmazottját, hogy 910 korona értékű zsákot vásároljon. Az ifju azonban gondolt egy merészet és nagyot és a »jut is marad is« elvét tartva szem előtt, 319 koronáért tényleg vásárolt zsákokat, a többi pénzt pedig célszerűbb, de a főnök megbizásával épen nem egyező dolgokra fordította.

Az ügyet a nagyváradi kir. törvényszék büntető bírósága Millye Gyula elnöklete alatt a tegnapi nap folyamán tárgyalta s mivel kellő bizonyítékok hiányában a közvádló a vádat elejtette, Klein Lajost a sikkasztás vádjával fölmentette.

TÉVUTON.

Regény.

Írta:

ALESSANDRO SCARPA.

(Folytatás.) (66)

— Bocsásson meg, grófné, — mondja, nyájias mosolylyal s meg sem emlékezve a társadalmi örvényről, mely közöttük létezik, szívélyesen megszorítja Nini kezét, — szegény gróf Truyn vár reám . . . sietnem kell! — s azzal gyorsan távozik.

— Kicsoda ez az elragadó leány, Nini? — kérdi a herceg; — Természetesen elfelejtetted őt megnevezni.

— Egy Sterzl kisasszony, egyik titkárunknak nővére, — felel Nini.

— Sterzl? — izméli a herceg kissé csalódottan.

— Sterzl Zenaidel — kiáltja vállán keresztül Polyxena gunyosan.

De a herceg nem veszi észre a komikus hangsúlyozást, melylyel a regényesen plebejikus nevet kiejti. Sokkal valódibb nagy ur, semhogy kicsi emberek felett gunyolódni; nem is mond egyebet, mint:

— Sterzl . . . emlékszem a névre . . . Sterzl . . . egy darabig magam is egy Sterzl nevezetű ezredes alatt szolgáltam, a vasas németeknél, Igen tisztességes ember volt.

Ez alatt Zinka az Európa szálloda telérepül. A napfényes udvaron két óriási rózsátó teljes virágában áll; az egyik fehér, a másik piros rózsát hord — két barna fűrtös kis fiu egy sarokban botokkal párbajt játszik — két angol család, a készen állá nagy nyitott hintókba száll s egzre visszaküldözgetnek a szállodába, mindenért, mit elfeledtek. Az egész udvar rózsáillattal, napténynyel és vidámsággal van tele. Az egyik angol nő hangosan felkacag, mire társnője rendre utasítja s egy pár ablakra felmutatva, halkan mondja:

— Csitt! ne feledd a beteget!

Zinkn szíve eláll. Felsiet az ismert lépcsőn. A salonban ül G. kriella angol nevelőnője, igen feszesen, igen bánatosan és tehetetlenül.

— Be szabad mennem a beteghez? — kérdi Zinka.

— Nem, várjon egy kicsit. Az orvos van benn.

E percben Truyn kilépve a híres német konziliariussal, (B orvossal) a betegszobából, szomoruan int Zinkának és kikiséri az orvost.

Truyn halavány; az igen jó, önzetlen em-

berek mozdulatlan vonásaival bir, akik fájdalmokkal egyedül szoktak megküzdéni.

Midőn a salonba visszatér, Zinkához lép, megragadja kis kezét és könyvelt szeméibe, vonagló arcába néz. — A gyermek minduntalan kérdezősködik utána, — szól, — de . . . lesz é ereje aggodalmát előtte titkolni?

— Bizzék bennem — teleg Zinka, a könyveket határozottan kitorólva s pár perccel később. nesztelenül beoson a beteg szobába »derülten, nyájasan, mint egy napsugar.«

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

A gabonatözsde határidői.

— Délután 4 órakor. —

Budapest, május 29.

Buza május	50 kilogrammonként	11.60
Buza okt.	— — —	10.38
Rozs okt.	— — —	8.96
Zab májusra	— — —	—
Zab okt.	— — —	7.04
Tengeri máj. 1908.	— — —	6.85
Tengeri jul.	— — —	6.69

Ertéktözsde.

— Délután 4 órakor. —

Budapest, május 29.

Osztrák hitelrészvény	— —	631.25
Magyar hitelrészvény	— —	748.—
Leszámitoló bank	— —	743.75
Rimamurányi	— —	561.50
Osztrák m. államvasuti részv.	— —	692.25
Közuti vasut	— —	552.—
Városi villamos vasut	— —	269.—

Hivatalos árfolyamok.

A budapesti áru- és értéktözsde 1908. május 29.

Magyar arany járadék 4 száz.	— —	111.50
Magyar koronajáradék 4 száz.	— —	93.25
Magyar koronajáradék	— —	82.75
Magyar földteherment. kötvény 4. sz.	— —	93.50
Horvát-szlavon földteherment. kötvény	— —	94.50
Magyar nyeresemény sorsjegy kölesön	— —	186.—
Tisza-szab. és szegedi sorsjegy kölesön	— —	145.—
Osztrák járadék papirban	— —	97.25
Osztrák járadék ezüstben	— —	99.—
Osztrák járadék aranyban	— —	116.50
Osztrák korona járadék	— —	97.50
1860. osztr. államsorsjegyek	— —	150.25
Osztrák magyar bankrészvény	— —	1730.—
Magyar hitelbank-részvény	— —	748.—
Osztrák hitelbank-részvény	— —	631.50
Magyar hitelrészvény	— —	689.50
20 frankos (Napoleon)der)	— —	19.09
Német birodalmi márka	— —	117.62
London vista	— —	240.—
Páris vista	— —	95.50
20 márkás aröny	— —	23.51

A szerkesztésért felelős

Dr. VUCSKICS GYULA.

Hirdetések

felvételnek

a kiadóhivatalban.

3405—tkvi. sz. 1908.

Arverési hirdetmény-kivonat.

A bujfalui kir. járásbíró, mint, tkvi. hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. államkincstár végrehajthatónak Özv. Vaszkó Józsefnek szül. Buczkó Borbála gyám és társai végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében a nagyváradi kir. törvényszékhez tartozó bujfalui kir. járásbíró területe levő és a furta 400 sz. betétben A I. 1—2 sorsz. 40—41 szám alatt felvett jószágtestre (lakvár 356 öi. sz. a udvarral és kert a beltelekben) 608. kor. becsárban, és az ugynezen betétben A + 2. sorsz. 1051—1 hrsz. alatt felvett jószágtestre (szántó a káposztás dűlőben) 78 kor. becsárban.

A végrehajtási árverést elrendelte és annak foganatosítása határidőül 1908. évi június hó 26 napjának délelőtti 9 óráját, Furta község kórházához ezennel kitzte.

Kikiáltási ár a becsár: azonban az árverésre kitélt ingatlan, szükség esetén ezen áron alul is el fog adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban letenni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságnál és Furta község előjáróságánál tekinthetők meg.

Berettyóújfalú, 1908. április hó 6-án.

Dr. Szöllőssy
kir. járásbíró.

Friedländer I. Izsó

angol uri-divat szabó
NAGYVÁRAD, Szent János-utca 14.

Értesitem az igen tisztelt vevőimet és a nagyérdemű közönséget, hogy a tavaszi és nyári idényre a ruhaszövet különlegességeim megérkeztek és azokból állandóan nagy raktárt tartok. Kivánatra mintákat hához küldök.

Angol, skót és belföldi különlegességek.
Pontos kiszolgálás. — Modern szabás.

Izléses munka.

Nagyvárad város polgármesteri hivatala.

1526—908. szám.

Hirdetmény.

Az esküdtbíróokról szóló 1897. évi XXXIII. t. n. végrehajtása tárgyában kibocsátott 3300—898. sz. bel- és igazságügyi rendelet 4. §. értelmében ezennel közhírré teszem, hogy mindazok, akik az alábbiak szerint esküdt képességgel bírnak f. évi május hó 28-tól 30-ig a polgármesteri hivatalban az 1909. évre érvényes alaprajstromba leendő felvétel végett személyesen vagy meghatalmazottjaik által jelentkezhetnek.

Az 1897. évi XXXIII. t. c. 4. §. értelmében esküdt képességgel bír a város területén lakó minden férfi aki magyar honos, a f. esztendőben legalább 26-ik életévét betölti, a magyar nyelvet érti, azon irni és olvasni tud, és évenként legalább 20 korona egyenes állami adót fizet, amennyiben pedig időleges adómentességet élvez, 20 korona egyenes állami adónak megfelelő értékű vagyonnal bír vagy az adózásra tekintet nélkül köztisztviselő, lelkész, a magyar tudományos akadémia tagja, tudor, okleveles tanár, ügyvéd, mérnök, építész, hajós kapitány, gazdász, gyógyszerész, vegyész, erdész, bányász, tanító, sebész, állatorvos, továbbá az, aki a felsőbb művészeti, vagy más felsőbb szakiskolát elvégezte, végül a ki a középiskolai záróvizsgálatot letette.

Nagyvárad, 1908. május 27-én.

Rimler Károly,
polgármester, mint az összeíró bizottság elnöke.

Felhívás

a „MAGYAR TAKARÉKSZÖVETKEZET“ II. évtársulatába való belépésre.

Az évtársulat kezdődik 1908. évi július hó 1-én és tart 1910. évi június hó 30-ig napjára.

A szövetkezet célja: tagjait apróbb betétek útján való takarékosra buzdítani, a tagok esetleges hiteligenyit a legjutányosabban kielégíteni és az igénybe vett hitel visszafizetésére könnyű módot nyújtani.

A szövetkezet tagja lehet bárki, aki magát arra kötelezi, hogy a szövetkezet pénztárába 3 éven át hetenkint legalább 20 fillért befizet. A szövetkezet tagja a teljesített befizetések negyötöd részét minden kezes nélkül bármikor kölcsön veheti.

Egy üzletrész hetenkint 20 fillér befizetésére kötelez. Az aláírás alkalmával az első heti részlet és minden üzletrész után 5 fillér üzleti költség fizetendő be.

A »Magyar Takarékszövetkezet« tagjai kényelmére azt az újítást hozza be, hogy a befizetések eszközlése céljából nem kell az intézet helyiségébe hétről-hétre feljönniök, a mi tetemes idővesztéssel jár, mert a szövetkezet (óvadék mellett alkalmazott) pénzeszedője minden héten felkeresi a tagokat lakásukon, hogy a heti befizetés összegét átvegye s azt az alapszámlákban előírt módon nyugtázza.

A szövetkezet a »Magyar Bank« r. t. helyiségében székel. (Fő-utca, Bazár-épület.)
Nagyváradon, 1908. évi május hó 7-én.

A „MAGYAR TAKARÉKSZÖVETKEZET“
igazgatósága

Közgazdasági Bank Részvénytársaság.

Felhívás.

A közgazdasági bank r.-társaság 1908. május 10-én tartott rendkívüli közgyűlésén elhatározta, hogy alaptőkéjét 100,000 koronáról 2000 drb. új 200 kor. azaz kétszáz korona névértékű részvény kibocsátásával.

500,000

azaz ötszáz ezer koronára emeli fel s egyúttal a régi 100 drb. 1000 korona névértékű részvényeket 5000 drb. új egyenkint 200 azaz kétszáz korona névértékű részvényre cseréli.

A 2000 drb. új 200 kor. névértékű részvény kibocsátása a következő módokat mellett történik:

1) a részvényesek az új részvényre elővételi joggal bírnak.

2) az új részvényesek az 1909. évi üzleti jövedelemben, a régi részvényekkel egyenlő arányban részesednek.

3) a részvényesek elővételi jogukhoz való igényüket, részvényeiknek lebélyegzés végett az intézet helyiségében való bemutatásával legkésőbb május hó 31-ig gyakorolhatják.

4) a részvények értékében a jegyzéskor 10 százalék azaz husz-husz korona és 3 kor. kiállítás és bélyegdíj fizetendő.

5) A fentmaradó 90 százalék, vagyis 180 kor. a következő részletekben és határidőre fizetendő be.

1908. június hó 1-én	30 korona
» július hó 1-én	20 »
» augusztus hó 1-én	30 »
» szeptember hó 1-én	20 »
» október hó 1-én	30 »
» november hó 1-én	20 »
» december hó 1-én	30 »

6) A befizetések után f. év végeig 5 százalék kamat lesz megtérítve s a befizetések természetesen egy összegben, vagy nagyobb részletekben is teljesíthetők.

Közgazdasági Bank
Részvénytársaság.

1497—908. tk sz.

Arverési hirdetmény-kivonat.

A margittai kir. járásbíró, mint kv. hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajthatónak Özv. Kardos Péterné és társai végrehajtást szenvedett elleni 156 kor. 97 fillér járuléka iránti végrehajtási ügyében a nagyváradi kir. törvényszék és a margittai kir. járásbíró területén lévő Szunyogd község határában fekvő az első sorban a Szunyogdi 53 sz. betétben A I. 1—8 sorszám alatt felvett 235, 236, 541, 548, 802, 803, 929, 927 hrsz. a beltelekben fekvő szántóból és 73 ö. i. sz. udvaros házból a Felső Lapos Fárset és Ples dűlőkben fekvő szántókra, rétre és legelőkre 776 korona, másodsorban az ugyanazon betétben A I. 1—3 sorszám alatt felvett 1086, 1087 hrsz. a nagyhegydűlőben fekvő szántóra és legelőre 108 korona.

Harmadsorban a s zunyogdi 44 sz. betétben A I. 1—3 sorszám alatt felvett 796, 797, 798, hrsz. a Fárset dűlőben fekvő erdő, szántó és legelőre 28 korona.

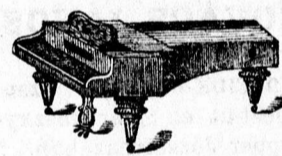
Ezennel megállapított kikiáltási árban az 1908. évi június hó 16-ik napján d. e. 10 órakor Szunyogd község házában, (az alulirott tkvi. hatóság árverelő helyiségében) megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is elfognak adatni.

Az árverelni szándékozók tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 20 százalékát 77 kor. 60 fill. illetve 10 kor. 80 fill. s 2 kor. 80 fill. készpénzben vagy óvadékképes, értékpapirban a kiküldött kezeihez letenni, vagy a bánat pénznek a bíróságnál történt előzetes letételét igazoló elismerényt a kiküldöttnek átadni.

Margitta, 1908. március hó 15.

H r a b a l l
kir. albiró.

Van szerencsém értesíteni a nagyérdemű zenekedvelő közönséget, hogy a Szent János-utcai 1. sz. alatt levő raktárban nagy választékban vannak 252.

ZONGORÁK
és
PIANINOK

eladásra, hangversenyre, estélyekre egy-szintén

havi bérletre igen olcsó árban

számítva. — A nagyérdemű közönség pártfogását kérve, maradtam tisztelettel

Özv. Mustó Jánosné.

Magyar királyi államvasutak igazgatósága.

117808—908. A. III. sz.

Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága 1165 drb. katonai lámpás szállítása iránt nyilvános pályázatot hirdet.

A részletes módokat tartalmazó »Ajánlati felhívás« »ajánlati űrlap« és bővebb felvilágosítás a magyar királyi államvasutak igazgatóságának anyag és leltár beszerzési szakosztályánál Budapest (VI. Andrassy-ut 73. sz. II. em. 46. ajtó) kapható.

A katonaközi lámpásokról a budapest Józsefvárosi alomáson levő központi szertáiban kötelező minta van, mely ott megtekinthető.

Az ezen pályázatra vonatkozó, ivenként egy koronás bélyeggel ellátandó lezárt és a cég pecsétjével lepecsételt ajánlatok 1908. évi június hó 13-án déli 12 óráig a fentebb említett szakosztálynál benyújtandók, vagy posta útján oda beküldendők.

A bánatpénz 1908. évi június hó 12-ik napjának déli 12 óráig a magyar királyi államvasutak főpénztárában (Budapest VI. Andrassy ut 75. sz.) teendő le.

Budapest, 1908. évi május havában.

Az igazgatóság.

LÉVAI MÁRTON

könyvkötészete,
vonalzó-intézet
és üzleti könyvgyár

NAGYVÁRAD, Rákóczi-ut (saját-ház.)

Fülöp István Európa szállodája.

Nagyvárad legkellemesebb látogatott, szórakozó helye. Most nyílt meg az Európa remek hertheiysége. Kiváló egészséges hegyi levegő. Villamos megállóhely. Telefon. Naponta pompás cigányzene. A vendéglős saját tejes, kiváló borával, finom Dréher sörrrel szolgál a közönségnek. Elsőrendű konyha. A szoba árak igen mérsékelték. Az előkelően berendezett szállodát és a gyönyörű kerthelyiséget ajánljuk a közönség figyelmébe.

Elsőrangú új cukrászdát nyitottam!

Telefon 806.

Telefon 806.

Rákóczi út 9. sz. Szövetkezeti üzlet mellett.

Hogy több felől említett tisztelt vevőimnek és a vidéki közönség b. óhajainak eleget tehessek üzletem a mai kor igényeinek megfelelően berendeztem. —

Reggeli és oszonna kávé, csokoládé és finom Luxus sütemények kávéhoz. Fagylalt jegeskávé hideg kávé. Finom friss különlegességek megrendeléseket mindenkor elfogadok 1 kor. tejszínes tortákat mesés kivitelű Kugler süteményeket.

Valamint külföldi tapasztalataim a n. é. közönség b. pártfogásába ajánlom. Kiváló tisztelettel

KOVÁCS JÁNOS,
cukrászati specialista.

FŐ-ÜZLET: Rákóczi-ut 9. FIÓK-ÜZLETEK: Szent János-utca 38. és Rákóczi-ut és Sztaroveszky-utca sarkán, ifj. Popper József házában. helyi és m. telefon 120. 225

Aranyozó!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy szalon és templon aranyozó műhelyemet Nagyvárad, Kossuth L. u 3. sz. Biharmegyei Takarékpénztár épületéből

Rákóczi-ut (Fő-utca) 7. sz. az Orsolya szüzek új bérpalotájába helyeztem át.

Midőn ezt becses tudomására hozom mélyen tisztelt megrendelőimnek, legyen szabad megemlítenem, hogy elvállalok rajz szerint egyszerű kivittől a legdiszesebb kivittelig; Oltárokat, szent sirokat, icon osztászatokat, templom berendezési részeket tatarozásokat. Továbbá szalon-butort, kávéház, torony-tetőzet, sirkőbetűk, tükör és kép keret aranyozását, azonkívül minden e szakmába vágó munkák készítését, javítását, valamint szobrok kijavítását, és festését.

Ezután is minden törekvéssel oda-fogok hatni, hogy nagyon tisztelt pártfogóimat és megrendelőimet megelégedésre szolgáljam ki és maradtam b. megrendelését kérve, kiváló tisztelettel!

GYÓRY JÁNOS

szalon és templom aranyozó.

Kivánatra költségvetést készítek, vidékre saját költségemen utazok, hogy a felvállalandó munkát megtekintsem. 231

!! Szives tudomásul !!

Van szerencsém az igen tisztelt közönség szives tudomására hozni, hogy a 34 év óta Kossuth-utca 12 sz. alatt volt bádogos műhelyemet **Szt. János-utca 12. szám alá saját házamba** helyeztem át. Tisztelettel kérem ismerőseim, és üzletbarátaim, hogy továbbra is támogatni sziveskedjenek.

Kiváló tisztelettel:

UJVÁRY VILMOS
BÁDOGOS.

Fennáll 42 év óta!

Legjobbak
a
Moskovits
cipők.
Kossuth-utca 5.

24

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vártér 1.

Hosszas kísérletek után forgalomba hoztuk a

Wolfram lámpát

melynek áramfogyasztása az izzólámpával szemben **75 százalék megtakarítást** mutat fel. 40 gyertyás Wolfram lámpa **darabja 5 kor.** 60 gyertyásé **5 kor. 50 fill.**

Sima izzólámpa dbja 72 fillér,

tehát 5 százalék kartell áron alul.

Mindenemű **izzólámpa különlegességek**, fényképező-lámpák, ugyancsak 5 százalékkal **kartell áron alól kaphatók.**

Csillárok,

ívlámpák

állandóan nagy választékban kaphatók a villamos telepen külön célra épített nagy

csillár-raktárunkat megtekintésre ajánljuk.

Ugyanott állandóan raktáron tartunk

villamos motorokat

1. léőről 12 léőrig minden nagyságban.

Elvállaljuk

villamos világítási

és erőátviteli berendezések felszerelését, hővítését, átalakítását, javítását, ivámpák kezelését, hozzávaló szénpálcák szállítását, berakását és minden e szakmába vágó munkákat a legolcsóbb árak mellett.

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514.

Főszerelő telefonja 55. sz.

Egész éjjel ügyeletes szolgálat.

BUZIÁS GYÓGYFÜRDŐ

vasuti állomás, posta, távirda és telefon.

Közvetlen gyorsvonati kocsik Budapest nyugati pályaudvarról. Idény május 15. szeptember 15. **Speciális gyógyfürdő szivbeteg részére,** női bajknál, hólyag és vesebajknál, kö- és fővénybetegségek, a légutak-, az emésztő- és kiválasztó-szervek hurutos bántalmainál. Sápkor, vérszegénység, görvén- és angolkór, általános gyengeség és a női ivarszervek idült bajainál. Radiotív szénsavas sós és szénsavas vasas források. Pros pectust kívánatra küld a FÜRDŐIGAZGATÓSÁG

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐI

SZÉNSAV-MŰVEK

kartelen kívül szállítanak, azonnal bármily mennyiségű természetes vegyileg legtisztább folyékony szénsavat

a világhírű buziásfürdői szénsavforrásokból

Ossze nem tévesztendő mesterségesen előállított kevésbé kiadós szénsavval.

Megbízható, szigorúan lelkiismeretes kiszolgálás!
Sürgőnycim: MUSCHONG, BUZIÁSFÜRDŐ. Interurban telefon 18. sz.

320